

Številka: 018-077/2024-5

Datum: 17. 7. 2024

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu mag. Zlate Jerman kot predsednice senata ter Aleksandra Petrovčiča kot člana senata in dr. Mateje Škabar kot članice senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*GOI vzdrževanje stanovanj in vgrajene infrastrukture, sklop B in sklop D*« za sklop B »*Štajerska, Pomurje, Koroška*«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja ADRIA BAU, trgovina in storitve, d.o.o., Bevkova ulica 5, Zgornja Polskava (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Ministrstvo za obrambo, Vojkova cesta 55, Ljubljana (v nadaljevanju: naročnik) dne 17. 7. 2024

odločila:

1. Zahtevk za revizijo se zavrne kot neutemeljen.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu, ki ga naročnik oddaja po postopku naročila male vrednosti po 47. členu Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3), je bilo objavljeno na Portalu javnih naročil dne 18. 1. 2024, pod številko objave JN000261/2024-W01.

Dne 15. 4. 2024 je naročnik na Portalu javnih naročil (pod št. objave JN000261/2024-ODL/01) objavil »*ODLOČITEV O ODDAJI JAVNEGA NAROČILA MORS 432/2023 - JNMV GOI vzdrževanje stanovanj in vgrajene infrastrukture, sklop B in sklop D*« št. 430-508/2023-22 z dne 12. 4. 2024, s katero je odločil, da javno naročilo v sklopu B in sklopu D odda ponudniku GLAMUR, trgovina in storitve, d.o.o., Slovenska cesta 38B, Mengeš.

Vlagatelj je dne 19. 4. 2024 zoper odločitev o oddaji javnega naročila v sklopu B vložil zahtevek za revizijo, s katerim je predlagal, da se zahtevku ugotovi, vlagatelja pozove na dopolnitev ponudbe in izda novo odločitev, podredno pa, da se izpodbijano odločitev v sklopu B razveljavi ter dopolni obstoječi postopek oziroma izvede nov postopek za sklop B, podpodredno pa, da se razveljavi odločitev v celoti in dopolni obstoječi postopek oziroma izvede nov postopek za celoten razpis.

Naročnik je dne 10. 5. 2024 sprejel »*Odločitev o zahtevku za revizijo*« št. 430-199/2024-5, s katero je zahtevku za revizijo ugodil, tako da je navedeno odločitev razveljavil v sklopu B in postopek vrnil v fazo pregleda in ocenjevanja ponudb.

Vlagatelj je dne 14. 5. 2024 z vlogo »*Predlog za začetek revizijskega postopka*« z dne 10. 5. 2024 predlagal začetek revizijskega postopka, ker naročnik v predrevizijskem postopku ni sprejel odločitve v skladu s postavljenim zahtevkom. Državna revizijska komisija je predlog vlagatelja s sklepom št. 018-053/2024-3 z dne 30. 5. 2024 zavrgla.

Dne 11. 6. 2024 je naročnik na Portalu javnih naročil (pod št. objave JN000261/2024-ODL/02) objavil »*ODLOČITEV O ODDAJI JAVNEGA NAROČILA MORS 432/2023 - JNMV GOI vzdrževanje stanovanj in vgrajene infrastrukture, sklop B in sklop D*« št. 430-508/2023-42 z dne 7. 6. 2024 (v nadaljevanju: odločitev o oddaji javnega naročila), s katero je odločil, da javno naročilo v sklopu B odda ponudniku SVIT INŽENIRING ARMANDO ISTENIČ s.p., Trdinova ulica 5, Krško (v nadaljevanju: izbrani ponudnik). Naročnik je v obrazložitvi odločitve navedel, da je vlagateljevo ponudbo, ki je bila najugodnejša, izločil (zavrnil) kot nedopustno, saj je ugotovil, da ne izpolnjuje tehničnih zahtev in lastnosti glede izdelave PVC oken ter balkonskih vrat – naročnik pojasnjuje, da je vlagatelj izpolnil in podpisal priložo 3 »*IZJAVA O LASTNOSTIH demontaže, dobave in montaže stavbnega pohištva – PVC oken, PVC balkonskih vrat*« in »*IZJAVA O IZDELAVI OKNA IN BALKONSKIH VRAT*«, kjer so navedene zahtevane tehnične karakteristike za okna in balkonska vrata. Iz predložene ponudbe naj bi izhajalo, »[...] da so tehnične karakteristike ponujenih oken neustrezne in sicer:

- ponujeno je okno PVC KOMFORT EXTRA LINE s sestavo stekla 4/16/4, zahtevana je sestava in debelina stekla (ISO 4 - 18 – 4 -18 - 4 s plinom),
- toplotna prehodnost profila za ponujeno okno PVC KOMFORT EXTRA LINE znaša 1,1 W/m²K, zahtevana toplotna prehodnost profila mora biti enaka ali manjša $U_p = 0,95$ W/m²K, (SIST EN ISO 10077-2),
- iz priloženega načrta prereza okna PVC KOMFORT EXTRA LINE je razvidno, da so ojačitve v okvirju in krilu jeklene, zahtevana je debelina okvirja od 80 do max 95 mm, z ustreznimi ojačitvami (brez jeklenih ojačitev) v krilu in okvirju,
- iz priloženega načrta prereza okna PVC KOMFORT EXTRA LINE je razvidno, da je tesnjenje med okenskim in vratnim okvirjem in krilom izvedeno s tesnili – 2 slojno, zahtevano je tesnjenje s tesnili – 3 slojno
- iz priložene izjave o lastnostih za ROYAL LINE enokrilno okno je razvidna vodotesnost kategorije 9A, zahtevana je vodotesnost – kategorija E750, SIST EN12208)«.

Naročnik pojasnjuje še, da (in zakaj) je kot nedopustni zavrnil tudi drugouvrščeno in tretjeouvrščeno ponudbo, naročilo pa oddal četrtouvrščenemu ponudniku, ki je predložil dopustno ponudbo.

Vlagatelj je 17. 6. 2024 zoper odločitev o oddaji javnega naročila v sklopu B vložil zahtevek za revizijo, s katerim predlaga, naj se razveljavi odločitev o oddaji javnega naročila, dopolni obstoječi postopek z natančno preverbo ponudbe izbranega ponudnika, ter vlagatelja pozove na dopolnitev ponudbe, oziroma podredno, naj se razveljavi odločitev o oddaji javnega naročila in se izvede nov postopek; vlagatelj uveljavlja tudi povračilo povzročenih stroškov. Vlagatelj zatrjuje, da izbrani ponudnik ne izpolnjuje dveh pogojev iz razpisne dokumentacije (tj. iz osmega odstavka 4. člena

vzorca pogodbe ter iz 2. in 3. alineje tretje postavke drugega odstavka 2. člena vzorca pogodbe), v zvezi s čimer navaja, da:

- ima izbrani ponudnik poslovni naslov v Krškem, kar pomeni da v postavljenem odzivnem času treh ur v primeru intervencijskega posega zaradi oddaljenosti ne gre pričakovati, da bo lahko v tem času napako odpravil, tako pa naj ne bi bilo jasno, kako je naročnik ocenil ta kriterij kot dosežen;
- izbrani ponudnik v registru AJPES sicer ima vpisane številne SKD dejavnosti, s katerimi se ukvarja, med drugim tudi inštaliranje el. napeljav in naprav, vendar za elektroinštalacijska dela in za strojne instalacije (v kar spada centralna kurjava, kot zahtevano v razpisu) nima pridobljenega obrtnega dovoljenja, posledično pa tudi nima pravice opravljanja teh del.

Glede dopustnosti lastne ponudbe vlagatelj pojasnjuje, da je v ponudbi priložil izjavo o lastnostih, iz katere izhaja, da ponuja okna z ustreznimi karakteristikami, priložil pa je napačno tehnično dokumentacijo za druga okna. Zatrjuje, da gre v takšnem primeru, zaradi zmotne predložitve (očitno) napačne tehnične dokumentacije za odpravlljivo pomanjkljivost, naročnik pa bi ga skladno s petim odstavkom 89. člena ZJN-3 lahko pozval na odpravo le-te. Kot pomembno izpostavlja, da je podal ustrezne izjave o karakteristikah oken, kar pa je nesporno.

Naročnik je dne 10. 5. 2024 sprejel »*Odločitev o zahtevku za revizijo*« št. 430-277/2024-4, s katero je zahtevek za revizijo zavrnil kot neutemeljenega. Pojasnjuje, da je glede ustreznosti za opravljanje poklicne dejavnosti zahteval (le), da so ponudniki vpisani v enega od poklicnih ali poslovnih registrov, izbrani ponudnik pa je vpisan v Poslovnem registru Slovenije, pri čemer ima ustrezno registrirane dejavnosti za izvedbo javnega naročila; usposobljenost je izbrani ponudnik sicer izkazal z referenčnimi posli. Naročnik poudarja, da ni nikjer v razpisni dokumentaciji zahteval kakršnokoli izpolnjevanje pogoja vpisa katerekoli dejavnosti v Obrtni register, kot to skuša prikazati vlagatelj, zato so navedbe vlagatelja in očitki brezpredmetni. Naročnik pojasnjuje, da je v razpisni dokumentaciji zahteval podpisano izjavo ponudnika o odzivnem času; predmetna izjava se nanaša med ostalim tudi na intervencijski odzivni čas tri ure, pri čemer odzivni čas v primeru intervencijskega posega pomeni, da izvajalec pride na lokacijo, kjer je potrebno izvesti dela in ne odpraviti napake. Glede na podpisano izjavo izbranega ponudnika naročnik ni ugotovil razlogov in torej ni obstajal dvom v zmožnost izpolnitve javnega naročila, npr. zaradi oddaljenosti lokacije izvedbe intervencijskega posega od lokacije sedeža izbranega ponudnika – to ni bila zahteva naročnika. Zgolj iz previdnosti naročnik pripominja, da je očitana nezmožnost izpolnitve naročila zaradi oddaljenosti, torej od sedeža izbranega ponudnika do posameznih izbranih lokacij (Maribor, Murska Sobota, Ravne na Koroškem), neutemeljena, saj izračun z aplikacijo »*Google maps*« pokaže, da je oddaljenost znotraj odzivnega časa treh ur in je torej tudi iz tega razloga očitek vlagatelja neutemeljen. Glede dopustnosti vlagateljeve ponudbe naročnik ponovno pojasnjuje, da je v razpisni dokumentaciji navedel, da mora ponudnik med drugim predložiti dokazila (tj. izjave o lastnostih) v zvezi z izpolnjevanjem zahtev iz tehničnih in drugih pogojev za sodelovanje iz točke 4. poglavja III. teh navodil. Pri pregledu vlagateljeve ponudbe je naročnik ugotovil, da iz predloženih izjav o lastnostih za okna in balkonska vrta ter izolacijsko steklo izhaja, da ponujeni artikli ne ustrezajo zahtevanim tehničnim specifikacijam, ki jih je vlagatelj potrdil s podpisom izjave o lastnostih. Dodaja, da je bilo vlagatelju na njegov poziv za spremembo odločitve že pojasnjeno, da skladno s šestim odstavkom 89. člena ZJN-3 ponudnik ne sme dopolnjevati ali popravljati tistega dela ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila. Če bi vlagatelju omogočil predložitev novih dokazil o tehničnih specifikacijah, bi s tem dopustil spremembo ponudbe v delu tehničnih specifikacij, kar pomeni tudi nedopustno spremembo ponujenih artiklov.

Naročnik je dne 26. 6. 2024 Državni revizijski komisiji odstopil zahtevek za revizijo, skupaj z dokumentacijo o oddaji javnega naročila in predrevizijskega postopka.

Vlagatelj se je do navedb naročnika opredelil z vlogo z dne 1. 7. 2024. Dodaja, da je naročnik po »Google maps« izračunal le čas potovanja, zahtevan čas odzivnosti za intervencijske posege pa ne vključuje samo poti, temveč še druge »priprave« na poseg (npr. organizacijo delovnega procesa, nalaganje materiala). Naročnik naj tudi ne bi upošteval morebitnih zastojev na poti, ki jih je upravičeno pričakovati na poti iz Krškega do izbranih lokacij, oddaljenih 200–230 kilometrov. Vlagatelj tako meni, da je naročnikov izračun poti pavšalen in površen. Zatrjuje, da vpis dejavnosti v register AJ PES še ne pomeni, da ima izbrani ponudnik dejansko znanja in kompetence zahtevana dela tudi opraviti, še več: iz dejstva, da nima obrtnega dovoljenja, gre zaključiti ravno nasprotno. Vlagatelj še navaja, da naročnik niti ni opredelil, za kakšne referenčne posle naj bi šlo pri izbranem ponudniku, zato predlaga Državni revizijski komisiji, naj v celoti pregleda ponudbo izbranega ponudnika in preveri zlasti njegove reference.

Po pregledu dokumentacije ter preučitvi navedb vlagatelja in naročnika je Državna revizijska komisija na podlagi razlogov, navedenih v nadaljevanju, odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa.

1. Dopustnost vlagateljeve ponudbe

Dopustna ponudba je ponudba, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika (29. točka prvega odstavka 2. člena ZJN-3).

Tehnične zahteve mora naročnik določiti ob upoštevanju 68. člena ZJN-3, ki določa, da morajo biti te navedene v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Tehnične specifikacije določajo zahtevane značilnosti gradnje, storitve ali blaga. Te značilnosti se lahko nanašajo tudi na točno določen postopek ali način proizvodnje ali zagotavljanja zahtevanih gradenj, blaga ali storitev ali na točno določen postopek za kakšno drugo stopnjo v njihovi življenjski dobi, tudi če takšni dejavniki fizično niso del njih, a pod pogojem, da so značilnosti povezane s predmetom javnega naročila ter sorazmerne z vrednostjo in cilji naročila (prvi odstavek 68. člena ZJN-3). Tehnične specifikacije morajo vsem gospodarskim subjektom zagotavljati enak dostop do postopka javnega naročanja in neupravičeno ne smejo ovirati odpiranja javnih naročil konkurenci (četrti odstavek 68. člena ZJN-3). Naročnik jih lahko določi bodisi v smislu zahtev glede delovanja ali funkcionalnosti bodisi s sklicevanjem na tehnične specifikacije in različne standarde oziroma tehnične ocene bodisi s kombinacijo navedenih načinov (peti odstavek 68. člena ZJN-3).

Skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 sme naročnik javno naročilo oddati le ponudniku, čigar ponudba je dopustna. Naročnik namreč skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 (pregled in ocenjevanje ponudb ter način oddaje javnega naročila) odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji: a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena.

Naročnik je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila (v nadaljevanju tudi: razpisna dokumentacija) pod točko »2. PONUDBA« poglavja »II. NAVODILA PONUDNIKOM ZA IZDELAVO PONUDBE« navedel, da ponudbeno dokumentacijo med drugim tvorijo »[d]okazila v

zvezi z izpolnjevanjem zahtev iz tehničnih in drugih pogojev za sodelovanje iz točke 4. Poglavja III navodil.

Pod točko 4.5 poglavja »4. TEHNIČNI in DRUGI POGOJI ZA SODELOVANJE« je naročnik določil:

»Ponudnik mora predložiti:

- »Izjavo o lastnostih« demontaže, dobave in montaže stavbnega pohištva – PVC oken, PVC balkonskih vrat, izolacijskega stekla (zasteklitev) iz katere mora biti razvidno izpolnjevanje zahtev, kot je navedeno v prilogi 3 (točka a in b).

Izjava o lastnostih mora biti v slovenskem jeziku, izdana s strani proizvajalca stavbnega pohištva (ne zastopnika ali posrednika, ...), ne starejša od 3. mesecev od datuma oddaje ponudbe, podpisana s strani odgovorne osebe.

DOKAZILO:

- Izjava o lastnosti – Priloga 3 s priloženo Izjavo o lastnostih.«

V prilogi 3 pod »IZJAVA O LASTNOSTIH demontaže, dobave in montaže stavbnega pohištva – PVC oken, PVC balkonskih vrat, PVC okvir« je navedeno:

»Zahteve naročnika – posamezni izjavi o lastnostih:

a) okna in balkonska vrata:

- okna in balkonska vrata morajo biti izdelana v skladu z zahtevami slovenskega standarda SIST EN 14351-1: 2006+A2:2016, odpornost na veter – kategorija C4/B4 (SIST EN 12210),
- vodotesnost – kategorija E750, (SIST EN 12208)
- zvočna izolacija najmanj 32 dB, (SIST EN ISO 10140-3)
- toplotna prehodnost okna in balkonskih vrat kot celote mora biti enaka ali manjša $U_o = 0,75 \text{ W/m}^2\text{K}$, (SIST EN ISO 12567-1)
- prepustnost zraka – kategorija 4, (SIST EN 12207)
- toplotna prehodnost profila mora biti enaka ali manjša $U_p = 0,95 \text{ W/m}^2\text{K}$, (SIST EN ISO 10077-2)

b) Izolacijsko steklo (zasteklitev):

- zahtevana sestava in debelina stekla (ISO 4 - 18 - 4 - 18 - 4 s plinom),
- toplotna prehodnost stekla mora biti (enaka ali manjša) $U_s = 0,5 \text{ W/m}^2\text{K}$, - medstekelni distančnik – TGI ($\text{Psi}=0,04 \text{ W/mK}$) distančnik,
- meritev toplotnega prehoda za steklo mora biti izmerjena po standardu SIST EN 1279 – 5:2005+A2:2010 in EN 673
- ponudnik mora navesti dobavitelja stekla :

Ponudnik za to izjavo o lastnostih priloži:

- Izjavi o lastnostih za okna in balkonska vrata ter izolacijsko steklo, iz katerih morajo biti razvidne vse navedene zahteve naročnika (iz točke a in b).

Izjava o lastnostih za točko a in b mora biti v slovenskem jeziku, izdana s strani proizvajalca stavbnega pohištva in proizvajalca stekla (ne zastopnika ali posrednika, ...), ne starejša od 3. mesecev od datuma oddaje ponudbe, podpisana s strani odgovorne osebe.«

Smiselno enake tehnične zahteve izhajajo tudi iz dokumenta (razpredelnice) s popisom del, ki skladno z določbo »Podrobnejše tehnične specifikacije in tehnične zahteve so razvidne iz popisa

del št. 10012024 v excel tabeli, ki je priloga tega razpisa.» v poglavju »V. TEHNIČNE SPECIFIKACIJE« opredeljuje tehnične specifikacije; tudi v tem dokumentu je kot dokazilo o skladnosti ponujenega blaga s tehničnimi specifikacijami navedena »Izjava o lastnostih«, iz katere mora biti razvidno izpolnjevanje podanih zahtev.

Med strankama ni sporno, da je vlagatelj v ponudbi predložil izjave o lastnostih proizvajalca, ki vsebujejo neustrezne tehnične karakteristike ponujenih oken – te je naročnik konkretno opredelil v izpodbijani odločitvi. Upošteva je navedeno je utemeljen zaključek naročnika, da vlagateljeva ponudba ni dopustna, ker ne ustreza potrebam in zahtevam iz razpisne dokumentacije.

Vendar pa vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje še, da bi ga naročnik lahko pozval na dopolnitev tehnične dokumentacije.

Naročnik lahko, v kolikor so ali se zdijo informacije ali dokumentacija, ki jih morajo predložiti gospodarski subjekti, nepopolne ali napačne, oziroma če posamezni dokumenti manjkajo, v skladu s petim odstavkom 89. člena ZJN-3, zahteva, da gospodarski subjekti v ustreznem roku predložijo manjkajoče dokumente ali dopolnijo, popravijo ali pojasnijo ustrezne informacije ali dokumentacijo, pod pogojem, da je takšna zahteva popolnoma skladna z načeloma enake obravnave ponudnikov in transparentnosti. Ista določba ZJN-3 med drugim določa tudi, da naročnik od gospodarskega subjekta zahteva dopolnitev, popravek, spremembo ali pojasnilo njegove ponudbe le, kadar določenega dejstva ne more preveriti sam ter da se lahko predložitev manjkajočega dokumenta ali dopolnitev, popravek ali pojasnilo informacije ali dokumentacije nanaša izključno na takšne elemente ponudbe, katerih obstoj je pred iztekom roka, določenega za predložitev prijave ali ponudbe, mogoče objektivno preveriti. Če gospodarski subjekt ne predloži manjkajočega dokumenta ali ne dopolni, popravi ali pojasni ustrezne informacije ali dokumentacije, mora naročnik gospodarski subjekt izključiti. Očitne ali nebistvene napake naročnik lahko spregleda.

Razen kadar gre za popravek ali dopolnitev očitne napake, če zaradi tega popravka ali dopolnitve ni dejansko predlagana nova ponudba, ponudnik ne sme dopolnjevati ali popravljati svoje cene brez DDV na enoto, vrednosti postavke brez DDV, skupne vrednosti ponudbe brez DDV, razen kadar se skupna vrednost spremeni v skladu s sedmim odstavkom 89. člena ZJN-3, in tistega dela ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila (šesti odstavek 89. člena ZJN-3).

Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročniku ni mogoče očitati kršitve ZJN-3, ker vlagatelja ni pozval na dopolnitev ponudbe s predložitvijo drugačnih izjav o lastnostih (ki bi za razliko od v ponudbi predloženih morebiti izkazovale ustreznost ponujenih oken), saj bi se morebitna dopolnitev ponudbe nanašala na del ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila, takšna dopolnitev pa bi skladno s citiranimi zakonskimi določbami bila nedopustna. Navedenega zaključka ne more spremeniti vlagateljevo sklicevanje na domnevno (zgolj) zmotno predložitev (očitno) napačne tehnične dokumentacije, saj napačno predložene dokumentacije ni mogoče šteti za očitno napako v smislu 89. člena ZJN-3, ki bi bila razvidna na prvi pogled in iz prvotne ponudbene dokumentacije, ampak za nezadostno skrbnost ponudnika, katere posledice nosi ponudnik sam.

2. Dopustnost ponudbe izbranega ponudnika

2.1 Intervencijski odzivni čas

Pod točko 4.12 poglavja »4. TEHNIČNI in DRUGI POGOJI ZA SODELOVANJE« v razpisni dokumentaciji je naročnik določil:

»Ponudnik mora k ponudbi priložiti izjavo o odzivnem času – priloga 3.

DOKAZILO:

- izjava o odzivnem času – Priloga 3«.

V prilogi 3 pod »IZJAVA O ODZIVNEM ČASU« je navedeno:

»Za odzivni čas velja:

- da se izvajalec mora fizično pojaviti na naslovu po pozivu naročnika v predpisanem odzivnem času in pričeti z izvajanjem del, kot je dogovorjeno,
- da odzivni čas velja za čas trajanja pogodbe,
- da odzivni čas velja za »intervencijske posege« v rednem delovnem času, izven rednega delovnega časa in za čas nedelovnih dni (vikendi, prazniki),
- da odzivni čas velja za »nujne posege« v rednem delovnem času in izven rednega delovnega časa,
- da se odzivni čas ne obračuna posebej in je zajet v obsegu ponujenih del v popisu del.

INTERVENCIJSKI ODZIVNI ČAS

Izjavljamo, da bomo primeru intervencijskega posega prišli na lokacijo, kjer je potrebno izvesti dela, najkasneje v 3 urah od prejema obvestila-naročila za intervencijski poseg s strani naročnika. Odzivni čas velja od trenutka, ko predstavnik naročnika pokliče oz. kako drugače pozove izvajalca del zaradi »intervencijskega posega« [...].«.

Smiselno enaka navedba glede odzivnega časa je vsebovana tudi v 4. členu vzorca pogodbe kot sestavnega dela razpisne dokumentacije.

Pregled odstopljene dokumentacije potrjuje, da je izbrani ponudnik v ponudbi zahtevano izjavo podal, kar med strankama niti ni sporno.

V zahtevku za revizijo pa vlagatelj očita naročniku, da ni jasno, kako je ta kriterij ocenil kot dosežen ob upoštevanju, da ima izbrani ponudnik poslovni naslov v Krškem, vsled česar (tako vlagatelj) naj ne bi bilo mogoče odpraviti napake v zahtevanem odzivnem času treh ur. Državna revizijska komisija pritrjuje naročniku, da se zadevna določba glede intervencijskega odzivnega časa v razpisni dokumentaciji ne nanaša na čas, ki je potreben za odpravo napake, pač pa na zahtevan čas po pozivu naročnika, v katerem se mora izvajalec fizično pojaviti na naslovu in pričeti z opravljanjem del. Kot je razbrati iz navedb vlagatelja v vlogi z dne 1. 7. 2024, taki opredelitvi ne oporeka več niti vlagatelj, vendar pa v tej vlogi bolj podrobno utemeljuje, zakaj naj izbrani ponudnik ne bi zmoget zagotoviti niti tako opredeljenega odzivnega časa.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj ni izkazal razumne podlage za dvom v predloženo izjavo izbranega ponudnika o tem, da bo v primeru intervencijskega posega prišel na lokacijo, kjer je potrebno izvesti dela, najkasneje v treh urah od prejema obvestila oziroma naročila za intervencijski poseg s strani naročnika; iz dejstva, da ima izbrani ponudnik sedež v Krškem, namreč še ni mogoče zaključiti, da je nerazumno pričakovanje o tem, da bo izbrani ponudnik tak odzivni čas tudi dejansko zagotavljal, še posebej upošteva pri tem prepričljiva

pojasnila naročnika glede oddaljenosti sedeža izbranega ponudnika od možnih lokacij izvedbe javnega naročila. Vlagateljevo sklicevanje na morebitne zastoje na cesti je pavšalno in tudi sicer ne more predstavljati razumnega argumenta v prid morebitnemu zaključku o tem, da ni mogoče zagotoviti ustreznega odzivnega časa – ne v razpisni dokumentaciji ne v ZJN-3 ni podlage za upoštevanje takega argumenta le v zvezi s ponudbo enega od sodelujočih ponudnikov, upoštevanje takega argumenta za vse sodelujoče ponudnike pa bi v bistvu vodilo do situacije, ko za nobenega od ponudnikov ne bi bilo mogoče ugotoviti, da bo (z gotovostjo in dosledno) lahko zagotavljal zahtevan odzivni čas. Državna revizijska komisija končno še pripominja, da so nerelevantne navedbe vlagatelja o tem, koliko časa je poleg vožnje do lokacije še potrebnega za pripravo na poseg (npr. organizacijo delovnega procesa in nalaganje potrebnega materiala v prevozno sredstvo), saj je organizacija dela (poslovanja) izbranega ponudnika v njegovi domeni, tako pa tudi način zagotavljanja zahtevanega odzivnega časa.

2.2 Obrtno dovoljenje

V zvezi z revizijskimi navedbami, da izbrani ponudnik za nekatere dejavnosti, ki so predmet tega javnega naročila, ni vpisan v obrtni register oziroma za te dejavnosti nima obrtnega dovoljenja, gre najprej pojasniti, da je pri pregledu ponudb oziroma pri presoji, ali je ponudba skladna z naročnikovimi pogoji in zahtevami, določenimi v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, relevantno, katere pogoje, zahteve in izključitvene razloge je naročnik vključil v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila. Naročnik je namreč pri pregledu in ocenjevanju ponudb dolžan ravnati strogo v skladu z zahtevami, ki jih je sam določil (prim. odločitve Državne revizijske komisije v zadevah št. 018-166/2018, 018-152/2019, 018-076/2020). Omenjena obveznost naročnika je odraz načela enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3) in načela transparentnosti javnega naročanja (6. člen ZJN-3), ki zavezujeta naročnike v postopkih oddaje javnih naročil.

Pogoje za sodelovanje mora naročnik določiti v skladu s 76. členom ZJN-3, ki v prvem odstavku določa, da lahko naročnik določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se nanašajo na ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti (točka a), ekonomski in finančni položaj (točka b) ter na tehnično in strokovno sposobnost (točka c). V skladu z drugim odstavkom 76. člena ZJN-3 lahko naročnik gospodarskim subjektom kot zahtevo za sodelovanje naloži pogoje, ki so določeni v 76. členu ZJN-3. Naročnik lahko v postopek javnega naročanja vključi le tiste zahteve, ki so potrebne za zagotovitev, da ima kandidat ali ponudnik ustrezne pravne in finančne zmogljivosti ter tehnične in strokovne sposobnosti za izvedbo javnega naročila, ki se oddaja. Vse zahteve morajo biti povezane in sorazmerne s predmetom javnega naročila.

Glede ustreznosti za opravljanje poklicne dejavnosti lahko skladno s tretjim odstavkom 76. člena ZJN-3 naročnik od gospodarskih subjektov zahteva, da so vpisani v enega od poklicnih ali poslovnih registrov, ki se vodijo v državi članici, v kateri ima gospodarski subjekt sedež. Seznam poklicnih ali poslovnih registrov v državah članicah Evropske unije določa Priloga XI Direktive 2014/24/EU. Če morajo imeti gospodarski subjekti določeno dovoljenje ali biti člani določene organizacije, da lahko v svoji matični državi opravljajo določeno storitev, lahko naročnik v postopku za oddajo javnega naročila storitev od njih zahteva, da predložijo dokazilo o tem dovoljenju ali članstvu (četrti odstavek 76. člena ZJN-3).

V zvezi s pogoji, ki se nanašajo na ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti, ZJN-3 torej ne določa, da mora naročnik zavrniti ponudbo ponudnika, ki ne razpolaga z ustreznimi dovoljenji za opravljanje dejavnosti, kot jih določajo veljavni predpisi, temveč naročniku (fakultativno) daje možnost, da v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila od ponudnikov zahteva, da v ponudbi predložijo dokazila, da s takimi dovoljenji, če so zahtevana, dejansko razpolagajo. Če

naročnik posamezno zahtevo zapiše in konkretizira, potem mora od gospodarskega subjekta zahtevati njeno izpolnitev in njegovo ponudbo v primeru neizpolnjevanja oceniti kot nedopustno. Če pa naročnik posamezne zahteve ne vključi v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, potem, četudi brez izpolnjevanja te nezapisane zahteve morebiti ni mogoče izvesti predmeta javnega naročila, nima podlage, da dopustnost ponudbe presoja z vidika nezapisane zahteve, saj je naročnik, kot že pojasnjeno, pri pregledu ponudb dolžan ravnati strogo v skladu z zahtevami, ki jih je sam določil. To seveda ne pomeni, da lahko ponudnik javno naročilo izvede, ne da bi pri izvedbi upošteval vsa določila relevantnih predpisov, ampak le, da morebitne kršitve v fazi izvrševanja predmeta javnega naročila ne morejo vplivati na presojo dopustnosti ponudb.

V obravnavanem primeru tako za presojo dopustnosti ponudbe izbranega ponudnika ni relevantno, ali izbrani ponudnik v času oddaje ponudbe razpolaga z ustreznimi dovoljenji za izvajanje storitev, ki so predmet naročila, ampak je relevantno, ali izbrani ponudnik razpolaga s tistimi dovoljenji, ki jih je naročnik zahteval v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

Naročnik je v razpisni dokumentaciji pod točko 4.2 v poglavju »4. TEHNIČNI in DRUGI POGOJI ZA SODELOVANJE« kot pogoj za sodelovanje določil:

»Gospodarski subjekt je vpisan v enega od poklicnih ali poslovnih registrov, ki se vodijo v državni članici, v kateri ima gospodarski subjekt sedež.

DOKAZILO:

• *izpolnjen obrazec ESPD (v Del IV: Pogoji za sodelovanje, Oddelek A: Ustreznost).*

Pogoj morajo izpolniti vsi gospodarski subjekti.

Nesporno med strankama je, da je izbrani ponudnik vpisan tako v Poslovni register Slovenije Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve kot tudi v Obrtni register, enako pa potrjuje tudi vpogled v ponudbeno dokumentacijo izbranega ponudnika in v ta (javna) poslovna registra. Upošteva se navedeno ter dejstvo, da naročnik ni opredelil zahtevane vsebine vpisov v te registre (npr. dejavnosti), ni mogoče ugotoviti, da izbrani ponudnik morebiti ne izpolnjuje zadevnega pogoja za sodelovanje iz točke 4.2 v poglavju »4. TEHNIČNI in DRUGI POGOJI ZA SODELOVANJE« v razpisni dokumentaciji.

Naročnik v razpisni dokumentaciji (v smislu pogoja za sodelovanje iz četrtega odstavka 76. člena ZJN-3) od ponudnikov ni zahteval predložitve dokazila o obrtnem dovoljenju, vsled česar ni mogoče ugotoviti, da je naročnik kršil ZJN-3, ker je za izbranega ponudnika ugotovil, da izpolnjuje pogoje za sodelovanje, s tem povezane revizijske navedbe pa je treba zavrniti kot neutemeljene.

V zvezi z navedbami vlagatelja v vlogi z dne 1. 7. 2024, da naročnik v sklepu o zavrnitvi zahtevka za revizijo ni opredelil, s kakšnimi referencami naj bi izbrani ponudnik izkazal kakovost, pa v kolikor vlagatelj s temi navedbami morebiti uveljavlja nedopustnost ponudbe izbranega ponudnika tudi zaradi neizpolnjevanja pogojev za sodelovanje iz točke 4.1 v poglavju »4. TEHNIČNI in DRUGI POGOJI ZA SODELOVANJE« razpisne dokumentacije (*»Ponudnik mora dokazati, da je kvalitetno in strokovno (v pogodbenem roku, v skladu s standardi in zahtevami investitorja) opravil najmanj 3 (tri) GOI posle s področja predmeta tega javnega naročila [...]«*), Državna revizijska komisija opozarja, da skladno s šestim odstavkom 29. člena ZPVPJN vlagatelj v vlogi, s katero se opredeli do navedb naročnika v zavrnitvi zahtevka za revizijo, ne sme navajati novih kršitev, dejstev in predlagati novih dokazov, razen če dokaže, da jih brez svoje krivde ni mogel navesti ali predložiti v predrevizijskem postopku. V obravnavanem primeru vlagatelj ni pojasnil, zakaj navedenega ni uveljavljal že v zahtevku za revizijo. Ker je torej vlagatelj z

izpostavljenimi navedbami prepozen, jih posledično v tem postopku pravnega varstva ni mogoče upoštevati.

3. Sklepno

Upoštevaje vse navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj ni izkazal naročnikovih kršitev ZJN-3 ali dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ko je slednji ugotovil, da (1) ponudba vlagatelja ni dopustna, ker ne ustreza njegovim zahtevam iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ter da (2) je ponudba izbranega ponudnika dopustna, v posledici česar je javno naročilo v sklopu B oddal izbranemu ponudniku. Državna revizijska komisija je zato, na podlagi prve alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, vlagateljev zahtevek za revizijo zavrnila kot neutemeljenega.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj uveljavlja tudi povrnitev stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva. Vlagatelj z zahtevkom za revizijo ni uspel, povrnitev stroškov pa je odvisna od utemeljenosti zahtevka za revizijo, zato je Državna revizijska komisija, upoštevajoč tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, zavrnila vlagateljevo zahtevo za povrnitev stroškov pravnega varstva.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper to odločitev ni dovoljen upravni spor.

Predsednica senata:
mag. Zlata Jerman,
članica Državne revizijske komisije

Vročiti:

- vlagatelj,
- izbrani ponudnik,
- naročnik,
- RS MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.